

BIJLAGE XV-RAPPORT

EEN EVALUATIE VAN DE MOGELIJKE GEZONDHEIDSRISICO'S VAN GERECYCLEERDE RUBBERKORRELS DIE ALS INSTROOIMATERIAAL OP KUNSTGRASVELDEN WORDEN GEBRUIKT

Samenvatting

Stofnamen: stoffen in gerecycleerde rubberkorrels die als instrooimateriaal in kunstgras worden gebruikt

EG-nummer: niet relevant

CAS-nummer: niet relevant

Indiener: ECHA

Versienummer: 1.01

Datum: 28 februari 2017

DISCLAIMER

De auteur aanvaardt geen aansprakelijkheid in verband met het eventuele gebruik van de in dit document opgenomen informatie. Gebruik van deze informatie valt uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de gebruiker. Met de verklaringen en informatie in het document wordt niet vooruitgelopen op eventuele verdere regelgevende werkzaamheden die ECHA of de lidstaten mogelijk in een later stadium ontplooiën.

SAMENVATTING

ECHA ziet geen reden om het sporten op kunstgras dat is ingestrooid met gerecycleerde rubberkorrels af te raden. Dit advies volgt uit het oordeel van ECHA dat blootstelling aan stoffen die in de korrels aanwezig zijn, in zeer geringe mate zorgwekkend is. Dit oordeel is gebaseerd op een evaluatie van het huidige beschikbare bewijsmateriaal. Vanwege de onzekerheden doet ECHA echter wel enkele aanbevelingen om eventuele resterende zorgen weg te nemen.

ECHA heeft de gezondheidsrisico's beoordeeld van stoffen die voorkomen in gerecycleerde rubberkorrels die als instrooi materiaal in kunstgras worden gebruikt, bijvoorbeeld het kunstgras van outdoor- en indoorvoetbalvelden.

In 2020 zullen er in de EU naar schatting 21 000 sportvelden van volledige grootte en ongeveer 72 000 minivelden zijn.

In de EU worden rubberkorrels die als instrooi materiaal worden gebruikt, hoofdzakelijk vervaardigd van afgedankte autobanden. De industrie heeft ECHA laten weten dat het grootste deel van dit instrooi materiaal wordt gemaakt van autobanden die binnen de EU worden geproduceerd. Er zou slechts een kleine hoeveelheid autobanden en gerecycleerde rubberkorrels in de EU worden ingevoerd. ECHA kan deze informatie echter niet verifiëren aan de hand van gegevens uit een onafhankelijke bron.

Op basis van literatuurgegevens en de resultaten van enkele recente onderzoeken heeft ECHA een aantal gevaarlijke stoffen in gerecycleerde rubberkorrels geïdentificeerd. Stoffen die algemeen in deze korrels voorkomen zijn: polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), metalen, ftalaten, vluchtige organische stoffen (VOS's) en semivluchtige organische stoffen (SVOS's).

ECHA heeft de risico's onderzocht voor kinderen die voetballen of andere sporten beoefenen op kunstgrasvelden (ook doelverdedigers), volwassen beroepssporters en werknemers die de velden aanleggen of onderhouden.

Hierbij is gekeken naar blootstelling aan rubberkorrels door huidcontact, inslikken, inademing van stoffen die uit de korrels verdampen en inademing van stof van de korrels zelf.

ECHA concludeert dat blootstelling aan gerecycleerde rubberkorrels hooguit in zeer geringe mate zorgwekkend is:

- 1) In de onderzoeken die ECHA heeft geëvalueerd lagen de concentraties PAK's in gerecycleerde rubberkorrels doorgaans ver onder de grenswaarden die in de REACH-bepanking voor dergelijke mengsels zijn vastgesteld. De onderzoeken omvatten ongeveer 50 monsters van nieuwe gerecycleerde rubberkorrels en enkele honderden monsters genomen van meer dan 100 velden. De monsters waren afkomstig uit een aantal lidstaten, waaronder Finland, Italië, Nederland, Portugal en het Verenigd Koninkrijk. Daarnaast ontving ECHA onderzoeken uit de industrie, die PAK's uit verschillende fracties van autobanden heeft onderzocht. Hier zij echter opgemerkt dat als de concentratie PAK's even hoog zou zijn als de algemene REACH-grenswaarde voor mengsels die aan het grote publiek worden geleverd, de mate van zorgwekkendheid niet laag zou zijn.

Gezien de concentraties PAK's die typisch worden gemeten in gerecycleerde rubberkorrels in de EU, is het risico dat sporters en werknemers in hun leven met kanker te maken krijgen, zeer laag.

- 2) Op basis van de beschikbare, zij het beperkte, migratiewaarden voor metalen, die onder de limieten van de huidige speelgoedwetgeving liggen¹, is het risico voor sporters en werknemers verwaarloosbaar.
- 3) Er werden geen risico's voor sporters en werknemers vastgesteld op basis van de concentraties ftalaten, benzothiazool en methyylisobutylketon in rubberkorrels, aangezien deze lager zijn dan de concentraties die tot gezondheidsproblemen zouden leiden.
- 4) Uit meldingen is gebleken dat VOS's die vrijkomen uit rubberkorrels in sporthallen irritatie van de ademhalingswegen, ogen en huid kunnen veroorzaken.

De conclusies van deze evaluatie stemmen overeen met de resultaten van een aantal andere recente onderzoeken, zoals die van het RIVM in Nederland en van de staat Washington in de VS.

ECHA heeft bij zijn evaluatie de volgende onzekerheden gesignaleerd:

- De conclusies zijn gebaseerd op beschikbare onderzoeken uit bijna 10 lidstaten met monsters afkomstig van meer dan 100 sportvelden (instrooi materiaal dat reeds in gebruik is) en circa 50 monsters van nieuwe gerecycleerde rubberkorrels. Hoewel ECHA geen specifieke vertekening in de onderzoeken kon vinden, is het onzeker in hoeverre de monsters representatief zijn voor gerecycleerde rubberkorrels op de sportvelden in de gehele EU.
- Er zijn nog enkele lacunes in de kennis over de aanwezige stoffen en hun concentraties in de gerecycleerde rubberkorrels die typisch als instrooi materiaal op sportvelden worden gebruikt.
- Het is mogelijk dat sommige autobanden die in de EU worden ingevoerd of andere rubbermaterialen met onbekende samenstelling aan het einde van hun levenscyclus worden omgezet in rubberkorrels, en dat zij andere concentraties stoffen bevatten dan de monsters in bovengenoemde onderzoeken. Het is zelfs mogelijk dat rubberkorrels als zodanig worden ingevoerd, en van zulke korrels is de samenstelling onbekend.
- De gecombineerde effecten van alle stoffen in rubberkorrels zijn niet bekend en zijn zeer moeilijk vast te stellen. Deze onzekerheid is naar het oordeel van ECHA echter niet van invloed op de hoofdconclusies van deze evaluatie.
- Sommige inputwaarden die bij de risicobeoordeling zijn gebruikt, zijn aannames. Bij deze evaluatie zijn de aangenomen waarden (bijvoorbeeld hoeveel korrels kinderen tijdens het sporten inslikken) conservatief gekozen. Op deze manier is de onzekerheid van de evaluatie verkleind.

Rubberkorrels die in kunstgras worden gebruikt blijven een onderwerp van onderzoek in de EU en daarbuiten. Eind 2017 wordt het rapport van het

¹ Vergelijking met limietwaarden voor droog, poederachtig of flexibel speelgoedmateriaal als voorbeeld.

Amerikaanse Milieuagentschap EPA verwacht over gerecycleerd bandengranulaat dat op sportvelden wordt gebruikt ("Recycled Tire Crumb Used on Playing Fields"). De conclusies van de beoordeling van ECHA zullen opnieuw bekeken moeten worden wanneer dit rapport beschikbaar komt.

Op basis van zijn evaluatie doet ECHA de volgende aanbevelingen:

1. Overwogen moet worden wijzigingen in de REACH-verordening aan te brengen om ervoor te zorgen dat alleen rubberkorrels met zeer lage concentraties PAK's en andere relevante gevaarlijke stoffen worden geleverd.
2. Eigenaren en beheerders van bestaande sportvelden (outdoor en indoor) meten de concentraties van PAK's en andere stoffen in de rubberkorrels die op hun velden worden gebruikt, en stellen deze informatie in een begrijpelijke vorm ter beschikking aan belanghebbende partijen.
3. Producenten van rubberkorrels en hun belangenorganisaties ontwikkelen richtsnoeren om alle fabrikanten en importeurs van (gerecycleerd) rubberinstrooi materiaal te helpen hun materiaal te testen.
4. Europese sport- en voetbalbonden en clubs werken samen met de betrokken producenten om ervoor te zorgen dat informatie over de veiligheid van rubberkorrels in kunstgras op een begrijpelijke manier aan het algemene publiek wordt meegedeeld.
5. Eigenaren en beheerders van bestaande indoorvelden die zijn ingestrooid met rubberkorrels zorgen voor voldoende ventilatie.

Daarnaast adviseert ECHA dat sporters die gebruikmaken van kunstgrasvelden met ingestrooid rubbergranulaat na het sporten elementaire hygiënische maatregelen nemen. Zij zouden bijvoorbeeld altijd hun handen moeten wassen na het sporten en voordat ze iets eten. Eventuele sneden of schrammen worden snel schoongemaakt. Schoenen/kicksen, sportuitrusting en vuile sportkleden worden buiten uitgetrokken om te voorkomen dat er rubberkorrels binnenshuis komen. En rubberkorrels die per ongeluk in de mond zijn gekomen, mogen niet worden doorgeslikt.